

รายงานลักษณะสำคัญองค์การ

ประจำปี พ.ศ. 2558

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

รายงานลักษณะสำคัญองค์การ

ลักษณะสำคัญขององค์การ

ลักษณะสำคัญขององค์การ คือ ภาพรวมของส่วนราชการ สิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิธีการดำเนินงาน และความท้าทายสำคัญที่ส่วนราชการเผชิญอยู่

1. ลักษณะองค์การ

ให้อธิบายถึงสภาพแวดล้อมการดำเนินงานของส่วนราชการและความสัมพันธ์ที่สำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนราชการอื่น และประชาชนโดยรวม

ก. สภาพแวดล้อมของส่วนราชการ

(1) พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมาย

พันธกิจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ประกอบด้วย

1. บริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เกิดฝนในปริมาณและการกระจายที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาการเกษตร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และการบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างบูรณาการ

2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ และการดัดแปรสภาพอากาศ เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติอันเนื่องมาจากความผันแปรของภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อน

3. บริหารจัดการด้านการบินในภารกิจการทำฝน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และภารกิจด้านการเกษตร

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2556 ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2556 มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติการฝนหลวงและการบินเกษตรทั้งระบบ โดยการทำฝน กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศรวมทั้งการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนและการดัดแปรสภาพอากาศ ตลอดจนการให้บริการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการเกษตรและอื่น ๆ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ ประสานนโยบายและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศ

2. ปฏิบัติการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่เกษตร ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ แก้ไขภาวะภัยแล้งให้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไป รวมทั้งพื้นที่ที่ต้องการฝนในการแก้ปัญหาภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง และการดัดแปรสภาพอากาศ

4. ปฏิบัติการด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง และปฏิบัติงานด้านการเกษตร

5. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของพันธกิจและวิธีการที่ส่วนราชการใช้ในการส่งมอบผลผลิตและบริการตามพันธกิจ

พันธกิจ	ผลผลิต/บริการ	วิธีการส่งมอบผลผลิตไปถึงผู้รับบริการ	ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบ
1. บริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เกิดฝนในปริมาณและการกระจายที่เหมาะสม	ฝนหลวงเพื่อบรรเทาภัยแล้งและภัยพิบัติ (หมอกควัน, ไฟป่า) รวมทั้งเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในระบบการบริหารจัดการน้ำของประเทศ	- ผ่านการร้องขอรับบริการฝนหลวงตามช่องทางต่างๆ - ผ่านการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด	- การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ผลผลิตทางการเกษตร - การสร้างความสมดุลของสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ
2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝน	องค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการดัดแปรสภาพอากาศ	ผ่านการถ่ายทอดผลงานวิจัยและเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติการฝนหลวง	การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและสมรรถนะหลักของกรม
3. บริหารจัดการด้านการบินในภารกิจการทำงาน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และภารกิจด้านการเกษตร	บริการอากาศยานตามแผนงาน และการร้องขอ	- ผ่านการร้องขอสนับสนุนอากาศยานตามช่องทางที่กำหนด - ผ่านการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด	การสร้างมาตรฐานความปลอดภัยด้านการบิน และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านการบิน

(2) วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม และสมรรถนะหลักของส่วนราชการ

วิสัยทัศน์

“กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เป็นองค์กรชั้นนำในภูมิภาคอาเซียนในด้านการดัดแปรสภาพอากาศและบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งและบรรเทาภัยพิบัติอย่างบูรณาการ”

เป้าประสงค์หลัก

1. บริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เกิดฝนในปริมาณและการกระจายที่เหมาะสม
2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศและการดัดแปรสภาพอากาศ
3. บริหารจัดการด้านการบินในภารกิจการทำงาน ภารกิจวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และภารกิจด้านการเกษตร

ค่านิยมองค์กร

“RAIN for life”

R = Readiness มีความพร้อม รับผิดชอบต่อภารกิจ

หมายถึง มีการพัฒนาความพร้อมของตนเองในด้านความรู้ ความสามารถ ตลอดจนสุขภาพและจิตใจในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานจนประสบความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

A = Accountability มีความคิด รับผิดชอบต่อนหน้าที่

หมายถึง มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและยอมรับในผลงานที่เกิดขึ้น ตลอดจนหาแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

I = Integrity ความซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติดี

หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามกฎหมาย คุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และวินัยข้าราชการ เพื่อผลประโยชน์ต่อประชาชน และราชการ

N = Network มีเครือข่ายพร้อมที่จะประสานงาน

หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยประสานความแตกต่างของบุคคลและกระบวนการปฏิบัติงาน ให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการบนพื้นฐานของการสร้างความไว้วางใจ และเคารพในความคิดเห็นของกันและกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันในความรู้ความชำนาญที่แตกต่างกัน

สมรรถนะหลักที่ส่งผลต่อการบรรลุพันธกิจ

1. การคิดวิเคราะห์
2. การสืบเสาะหาข้อมูล
3. ความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ
4. การดัดแปรสภาพอากาศ
5. การบิน

(3) ลักษณะโดยรวมของบุคลากร

โดยภาพรวมของบุคลากร กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 มีกรอบอัตรากำลังทั้งสิ้น 480 อัตรา แบ่งเป็นข้าราชการ 204 อัตรา ลูกจ้างประจำ 211 อัตรา และพนักงานราชการ 65 อัตรา โดยในจำนวนนี้ เป็นอัตรากำลังที่ถือครองจริง 447 อัตรา แบ่งเป็น ข้าราชการ 171 อัตรา ลูกจ้างประจำ 211 อัตรา และพนักงานราชการ 65 อัตรา ดังมีรายละเอียดปรากฏตามตาราง

กรอบอัตรากำลังข้าราชการ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ข้าราชการ	ประเภท / จำนวน			รวม (คน)	%
	กลุ่มภารกิจหลัก	กลุ่มภารกิจรอง	กลุ่มภารกิจสนับสนุน		
กลุ่มบริหาร	3	-	-	3	1.47
กลุ่มอำนวยการ	2	1	1	4	1.96
กลุ่มวิชาการ	49	26	30	105	51.47
กลุ่มทั่วไป	58	8	26	92	45.10
รวม	112	35	57	204	100

อัตรากำลังข้าราชการ (ที่มีผู้ดำรงตำแหน่ง) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ข้าราชการ	ประเภท / จำนวน			รวม (คน)	%
	กลุ่มภารกิจหลัก	กลุ่มภารกิจรอง	กลุ่มภารกิจสนับสนุน		
กลุ่มบริหาร	3	-	-	3	1.75
กลุ่มอำนวยการ	1	-	-	1	0.59
กลุ่มวิชาการ	44	19	22	85	49.71
กลุ่มทั่วไป	50	8	24	82	47.95
รวม	98	27	46	171	100

คำนิยาม

ภารกิจหลัก : งานตามกฎหมาย/นโยบาย หรือเป็นงานหลักตามบทบาทภารกิจและพันธกิจขององค์กร

ภารกิจรอง : งานที่ทำเพื่อสนับสนุนภารกิจหลัก หรือการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ งานสนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจ เช่น งานข้อมูล งานศึกษาวิจัย ฯลฯ

ภารกิจสนับสนุน : งานด้านธุรการ งานด้านบริการ งานด้านบุคลากร ฯลฯ

รายละเอียดเกี่ยวกับข้าราชการ (อายุเฉลี่ย/อายุราชการเฉลี่ย/วุฒิการศึกษา)

อายุ	ระดับตำแหน่ง/ จำนวน											อายุเฉลี่ย รวม
	บริหารสูง	บริหารต้น	อำนวยการสูง	อำนวยการต้น	เชี่ยวชาญ	ชำนาญการพิเศษ	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	อาวุโส	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน	
อายุตัวเฉลี่ย	60	54.5	-	50	59	47.44	45.85	32.86	56	49.16	38.14	43.38
อายุราชการเฉลี่ย	38	31.5	-	36	36	22.4	19.96	3.73	32.8	26.24	6.14	17.37

วุฒิการศึกษา	ระดับตำแหน่ง/ จำนวน											รวม (คน)	คิดเป็น ร้อยละ
	บริหารสูง	บริหารต้น	อำนวยการสูง	อำนวยการต้น	เชี่ยวชาญ	ชำนาญการพิเศษ	ชำนาญการ	ปฏิบัติการ	อาวุโส	ชำนาญงาน	ปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	3	24	5	32	18.71
ปริญญาตรี	-	-	-	1	-	6	18	30	2	39	9	105	61.40
ปริญญาโท	1	1	-	-	1	4	9	17	-	-	-	33	19.30
ปริญญาเอก	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.58
รวม	1	2	-	1	1	10	27	47	5	63	14	171	100

ข้อกำหนดพื้นฐานด้านการศึกษา

• กลุ่มวิชาการ

1) ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ ได้รับปริญญาตรี หรือปริญญาโท หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งทางวิทยาศาสตร์

2) ตำแหน่งวิศวกรไฟฟ้า ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ทางวิศวกรรมไฟฟ้า และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่กฎหมายกำหนด

3) ตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน และนักวิชาการเงินและบัญชี ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาการบัญชี บริหารธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์

4) ตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งทางคอมพิวเตอร์

5) ตำแหน่งนิติกร ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชานิติศาสตร์

6) ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิชาการพัสดุ นักประชาสัมพันธ์ นักวิเทศสัมพันธ์ และนักจัดการงานทั่วไป ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

• กลุ่มทั่วไป

1) ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ เจ้าพนักงานพัสดุ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี นายช่างเทคนิค และนายช่างภาพ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

2) ตำแหน่งเจ้าพนักงานสื่อสาร นายช่างไฟฟ้า และเจ้าพนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนี้ได้

3) ตำแหน่งเจ้าพนักงานควบคุมจราจรทางอากาศ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ และได้รับประกาศนียบัตรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ประกาศนียบัตรทางวิชาควบคุมจราจรทางอากาศ หรือทางวิชาการสื่อสารการบิน

(2) ประกาศนียบัตรอย่างอื่น ที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนี้ได้

4) ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาเครื่องกล สาขาวิชาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง สาขาวิชาโลหะการ หรือสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายสาขาวิชาดังกล่าว ในทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนี้ได้

5) ตำแหน่งนายช่างอากาศยาน ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาเครื่องกล สาขาวิชาเครื่องมือกลหรือซ่อมบำรุง หรือสาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หรือสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายสาขาวิชาดังกล่าว ในทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ หรือสาขาวิชาอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนี้ได้

แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับลูกจ้างประจำ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ลูกจ้างประจำ	ประเภท / จำนวน				รวม (คน)	%
	กลุ่มงานเทคนิคพิเศษ	กลุ่มงานช่าง	กลุ่มงานสนับสนุน	กลุ่มงานบริการพื้นฐาน		
ภารกิจหลัก	123	8	2	-	133	63.03
ภารกิจรอง	-	-	-	-	-	0
ภารกิจสนับสนุน	-	-	28	50	78	36.97
รวม	123	8	30	50	211	100

อายุ	กลุ่มงาน - ระดับ								อายุเฉลี่ยรวม
	ท3/หน.	ท3	ท2	ท1	ช2	ส4	ส2	บ2	
อายุตัวเฉลี่ย	56.8	52.04	49.24	48.2	49.13	57	54.75	53.3	52.11
อายุราชการเฉลี่ย	21.6	15.73	16.29	12	23	36	25.82	24.4	19.89

วุฒิการศึกษา	กลุ่มงาน - ระดับ								รวม (คน)	คิดเป็นร้อยละ
	ท3/หน.	ท3	ท2	ท1	ช2	ส4	ส2	บ2		
1.ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	75	26	17	8	1	28	51	211	100
2. ปริญญาตรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3. ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	5	75	26	17	8	1	28	51	211	100

หมายเหตุ ท. หมายถึง กลุ่มงานเทคนิคพิเศษ

ช. หมายถึง กลุ่มงานช่าง

ส. หมายถึง กลุ่มงานสนับสนุน

บ. หมายถึง กลุ่มงานบริการพื้นฐาน

ข้อกำหนดพื้นฐานด้านการศึกษา

• กลุ่มงานเทคนิคพิเศษ

1) ตำแหน่งนักบิน ได้รับประกาศนียบัตรนักบินจากสถาบันที่ทางราชการรับรอง และมีใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่นักบินพาณิชย์

2) ตำแหน่งช่างเครื่องบิน ผู้ช่วยช่างเครื่องบิน และสารวัตรช่างเครื่องบิน ได้รับประกาศนียบัตรวิชาช่างอากาศจากสถาบันที่ทางราชการรับรอง

3) ตำแหน่งช่างวิทยุการบิน ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกช่างวิทยุ โทรคมนาคม หรือเทียบเท่า หรือได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนสื่อสาร หรืออิเล็กทรอนิกส์ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี

4) ตำแหน่งช่างอิเล็กทรอนิกส์การบิน ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือช่างไฟฟ้า หรือช่างวิทยุและโทรคมนาคม

• กลุ่มงานช่าง

1) ตำแหน่งลูกมือช่างเครื่องบิน สำเร็จวิชาช่างเครื่องฝึกหัดเกี่ยวกับอากาศยานของทางราชการ หรือได้รับวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานในหน้าที่

2) ตำแหน่งผู้ช่วยช่างทั่วไป ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒಿಯ่ออื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

• กลุ่มงานสนับสนุน

มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

• กลุ่มงานบริการพื้นฐาน

มีคุณวุฒิการศึกษาตามที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานราชการ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ชื่อตำแหน่ง	ระดับ						รวม (คน)	คิดเป็น ร้อยละ
	เชี่ยวชาญพิเศษ	เทคนิคพิเศษ	เชี่ยวชาญเฉพาะ	บริหารทั่วไป	เทคนิคทั่วไป	บริการ		
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	-	-	-	-	-	1	1	1.54
เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	1	1	1.54
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	-	-	-	3	-	-	3	4.61
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	-	-	-	-	-	12	12	18.46
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	-	-	-	-	1	1	1.54
เจ้าพนักงานธุรการ	-	-	-	-	-	1	1	1.54
นักวิชาการเกษตร	-	-	-	1	-	-	1	1.54
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	-	-	-	-	5	-	5	7.69
นักบิน	17	-	-	-	-	-	17	26.15
เจ้าหน้าที่สื่อสาร	-	-	-	-	3	-	3	4.61
ช่างโลหะ	-	-	-	-	1	-	1	1.54
ช่างเครื่องบิน	-	12	-	-	-	-	12	18.46
ช่างวิทยุการบิน	-	3	-	-	-	-	3	4.61
ผู้ช่วยช่างเครื่องบิน	-	4	-	-	-	-	4	6.15
รวม	17	19	0	4	9	16	65	100

อายุ	กลุ่มงาน						อายุเฉลี่ยรวม
	เชี่ยวชาญพิเศษ	เทคนิคพิเศษ	เชี่ยวชาญเฉพาะ	บริหารทั่วไป	เทคนิคทั่วไป	บริการ	
อายุตัวเฉลี่ย	34.08	49.67	56	40.5	38.4	38.63	41.92
อายุราชการเฉลี่ย	2.31	4.78	3	9	6.9	9.13	5.83

วุฒิการศึกษา	กลุ่มงาน						รวม (คน)	คิดเป็น ร้อยละ
	เชี่ยวชาญพิเศษ	เทคนิคพิเศษ	เชี่ยวชาญเฉพาะ	บริหารทั่วไป	เทคนิคทั่วไป	บริการ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	14	-	-	6	10	33	50.77
ปริญญาตรี	14	5	-	4	3	6	32	49.23
ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	17	19	0	4	9	16	65	100

ข้อกำหนดพื้นฐานด้านการศึกษา

• กลุ่มงานบริหารทั่วไป

1) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน และตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

• กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ

1) ตำแหน่งนักบิน ได้รับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่านี้ และมีใบอนุญาตนักบินพาณิชย์ตรี ที่ออกโดยกรมการบินพลเรือน

• กลุ่มงานเทคนิคพิเศษ

1) ตำแหน่งช่างเครื่องบิน และผู้ช่วยช่างเครื่องบิน ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ทางวิศวกรรมการบินและอากาศยาน หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านการซ่อมอากาศยานจากสถาบันที่ทางราชการรับรอง

2) ตำแหน่งช่างวิทยุการบิน ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ทางวิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมไฟฟ้า-สื่อสาร วิศวกรรมไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ หรือสาขาอิเล็กทรอนิกส์การบิน หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านวิทยุโทรคมนาคมหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือประกาศนียบัตรจากโรงเรียนสื่อสาร หรืออิเล็กทรอนิกส์ในสังกัดกระทรวงกลาโหม หลักสูตรไม่น้อยกว่า 2 ปี

• กลุ่มงานเทคนิคทั่วไป

1) ตำแหน่งช่างอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่าได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือช่างไฟฟ้า หรือช่างวิทยุและโทรคมนาคม

2) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สื่อสาร ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

3) ตำแหน่งช่างโลหะ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

• กลุ่มงานบริการ

1) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี เจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่ธุรการ และเจ้าพนักงานธุรการ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบเท่าได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาหรือทางที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดเห็นว่าเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บุคลากรของส่วนราชการมีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อบรรลุพันธกิจและวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย

1) การกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน โดยมีเครื่องมือชี้วัดเป้าหมายที่ชัดเจนและประเมินผลความสำเร็จได้

2) การส่งเสริมให้มีการสร้างผลงานของบุคลากร โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรเป็นหลัก

3) การให้รางวัลตอบแทนผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม และส่งเสริมให้ได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

- ข้อกำหนดด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานของส่วนราชการ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานบนอากาศยาน ต้องมีผลการตรวจร่างกายผ่านมาตรฐานทางเวชศาสตร์การบิน

(4) สินทรัพย์ของส่วนราชการ (อาคารสถานที่ เทคโนโลยี และอุปกรณ์)

4.1 เทคโนโลยี (ระบบการทำงานที่ทันสมัย/องค์ความรู้ใหม่ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน)

1) ข้อมูลสารสนเทศและความรู้

1.1) โครงสร้างพื้นฐานของระบบเครือข่ายหลัก ครอบคลุมเชื่อมโยงหน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนกลางตั้งภูมิภาค

1.2) บริการทางอิเล็กทรอนิกส์

- ผ่านเว็บไซต์ของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร www.royalrain.go.th
- ระบบงานภายใน (อินทราเน็ต)

1.3) ระบบฐานข้อมูล ได้แก่ ระบบรายงานการปฏิบัติการฝนหลวง, ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์, ระบบงานงบประมาณ, ระบบงานพัสดุ และระบบงานบุคลากร เป็นต้น

2) ด้านปฏิบัติการฝนหลวงและวิจัย

2.1) เทคนิคการปฏิบัติการฝนหลวง 6 ขั้นตอน (ตามตำราฝนหลวงพระราชทาน)

ขั้นตอนที่ 1 ก่อวน

ขั้นตอนที่ 2 เลี้ยงให้อ้วน

ขั้นตอนที่ 3 โจมตีแบบแซนด์วิช

ขั้นตอนที่ 4 เสริมการโจมตี

ขั้นตอนที่ 5 โจมตีเมฆเย็น

ขั้นตอนที่ 6 โจมตีแบบซูเปอร์แซนด์วิช

2.2) การทำฝนเทียมด้วยกระสุนสารเคมีดูดความชื้น (ซิลเวอร์ไอโอไดด์)

2.3) เรดาร์ตรวจวัดกลุ่มฝน

2.4) เครื่องตรวจอากาศชั้นบน

2.5) เครื่องมือวิทยาศาสตร์ตรวจวัดเมฆฟิสิกส์

2.6) อากาศยานทั้งหมด 38 เครื่อง ประกอบด้วย

เครื่องบินปีกตรึง ได้แก่ เซสนา คาราแวน (Cessna Caravan) จำนวน 10 เครื่อง, กาซา (Casa) จำนวน 13 เครื่อง, ซีเอ็น (CN) จำนวน 2 เครื่อง, ซูเปอร์คิงแอร์ (Super King Air) จำนวน 3 เครื่อง, และพอร์ตเตอร์ (Porter PC) จำนวน 3 เครื่อง

เครื่องบินปีกหมุน ได้แก่ Bell 412 EP จำนวน 1 เครื่อง, Bell 407 จำนวน 1 เครื่อง, Bell 206 B จำนวน 3 เครื่อง และ AS 350 B2 (Ecureuil) จำนวน 2 เครื่อง

4.2 อุปกรณ์ (สิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน)

1) อุปกรณ์สำนักงาน เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องโทรสาร เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า

2) อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์และโฆษณาเผยแพร่ เช่น เครื่องขยายเสียง, ไมโครโฟน, ลำโพง, หูฟัง, เครื่องเล่นและบันทึกเทป, เครื่องบันทึกเสียง, เครื่องบันทึกเสียงดิจิตอล, เครื่องเล่นซีดี, เครื่องเล่นวิทยุ, เครื่องเล่นวีดีโอ, เครื่องตรวจสอบสัญญาณภาพและเสียง, กล้องถ่ายภาพนิ่งแบบมืออาชีพ, กล้องถ่ายภาพนิ่งระบบดิจิตอล

3) ห้องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายกลาง (Server Room) พร้อมอุปกรณ์เครือข่าย

4) อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ข้อมูล ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2558

ลำดับ ที่	รายการ	หมวดอายุ การใช้งาน (เครื่อง)	ใช้งานได้ (เครื่อง)	รวม (เครื่อง)
1	เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	-	13	13
2	เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ (Microcomputer)	-	190	190
3	เครื่องคอมพิวเตอร์ชนิดพกพา (Notebook)	-	39	39
4	เครื่องพิมพ์แบบเลเซอร์ (Laser)	-	134	134
5	เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึก (Inkjet)	-	12	12
6	เครื่อง Scanner	-	17	17
7	เครื่องสำรองกระแสไฟ	-	88	88
8	External Hard disk	-	58	58
9	อุปกรณ์กระจายสัญญาณ Switching	-	10	10
10	KVM Switching	-	1	1
11	Switching HUB	-	2	2
12	HUB	-	5	5
13	RAS	-	1	1
14	Access Point	-	7	7

หมายเหตุ: เครื่องที่หมวดอายุการใช้งาน หมายถึง เครื่องที่ยังใช้งานอยู่แต่มีอายุเกิน 5 ปี

5) สารสนเทศ ได้แก่ โซเดียมคลอไรด์ (สูตร 1), น้ำแข็งแห้ง (สูตร 3), ยูเรีย (สูตร 4), แคลเซียมคลอไรด์ (สูตร 6) และแคลเซียมออกไซด์ (สูตร 8)

6) เครื่องบดสารสนเทศ

7) ยานพาหนะ ได้แก่ รถตรวจการณ์, รถบรรทุกสารสนเทศ, รถบรรทุกน้ำ, รถตรวจซ่อมอากาศยาน, รถบรรทุกน้ำมัน, รถเติมน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน, รถกวาดรันเวย์, รถคอนโทลเลอร์, รถยกของ, รถตรวจอากาศ, รถเรดาร์, รถบรรทุก GPU, รถลากอากาศยาน

8) บริภัณฑ์อากาศยานและบริภัณฑ์ภาคพื้น

4.3 สิ่งอำนวยความสะดวก (สิ่งที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้ปฏิบัติงานได้รับความสะดวก เช่น สถานที่ทำงาน สถานที่ให้บริการ สถานที่จอดรถ)

- 1) อาคารกรมสารสนเทศและการบินเกษตร (อาคารเทพฤทธิ์)
- 2) ศูนย์ปฏิบัติการสารสนเทศภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
- 3) ศูนย์ปฏิบัติการสารสนเทศภาคกลาง จังหวัดนครสวรรค์
- 4) ศูนย์ปฏิบัติการสารสนเทศภาคตะวันออก จังหวัดระยอง
- 5) ศูนย์ปฏิบัติการสารสนเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
- 6) ศูนย์ปฏิบัติการสารสนเทศภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 7) ศูนย์สารสนเทศหัวหิน
- 8) สถานีเรดาร์อมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

- 9) สถานีเรดาร์ตาคลี จังหวัดนครสวรรค์
- 10) สถานีเรดาร์สัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- 11) สถานีเรดาร์พิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 12) สนามบินนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
- 13) สนามบินคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

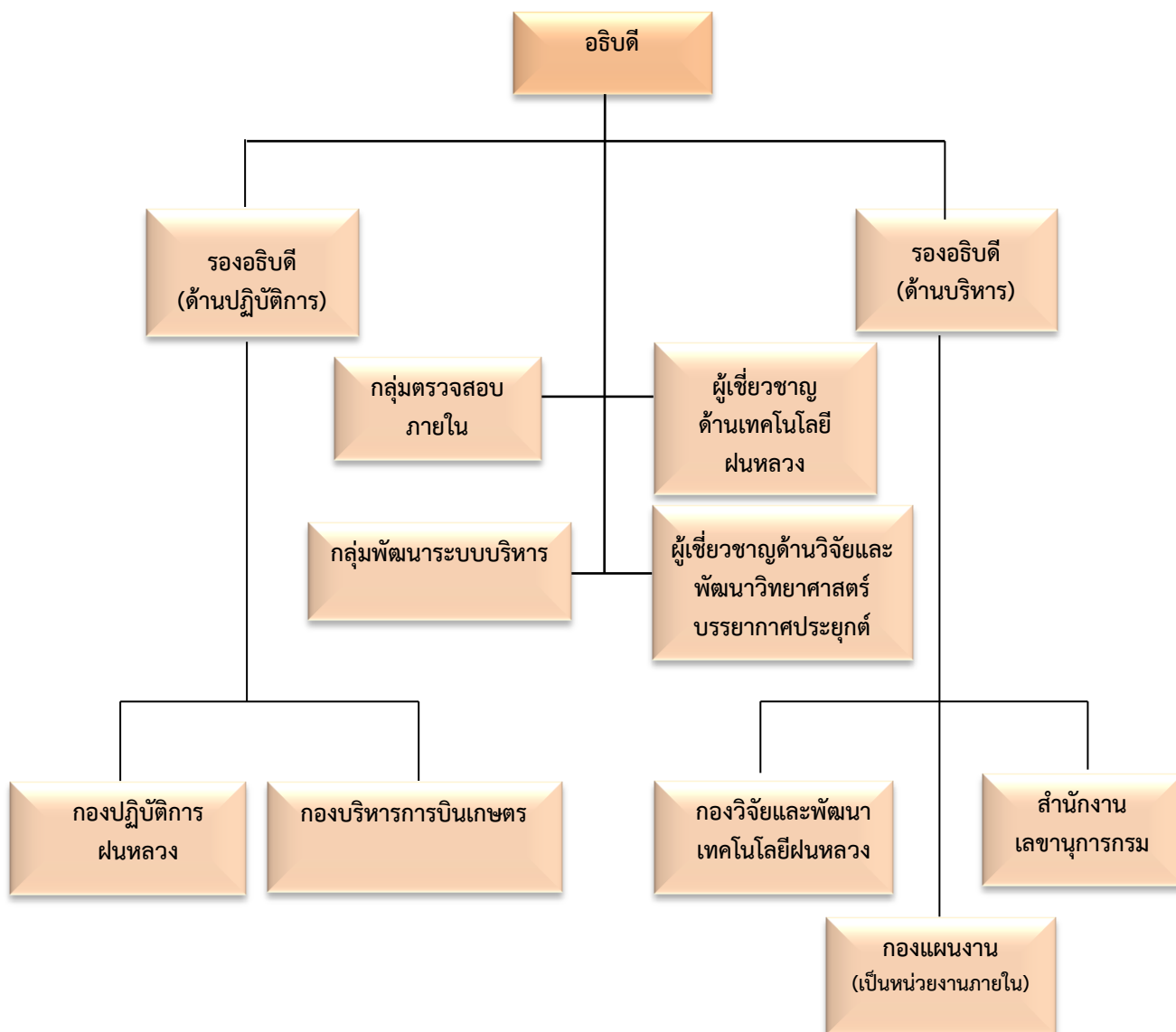
(5) กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งมอบบริการหลัก

- 1) ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบิน พ.ศ. 2538
- 2) ระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตรว่าด้วยกองทุนฝนหลวงและการบินเกษตร พ.ศ. 2557

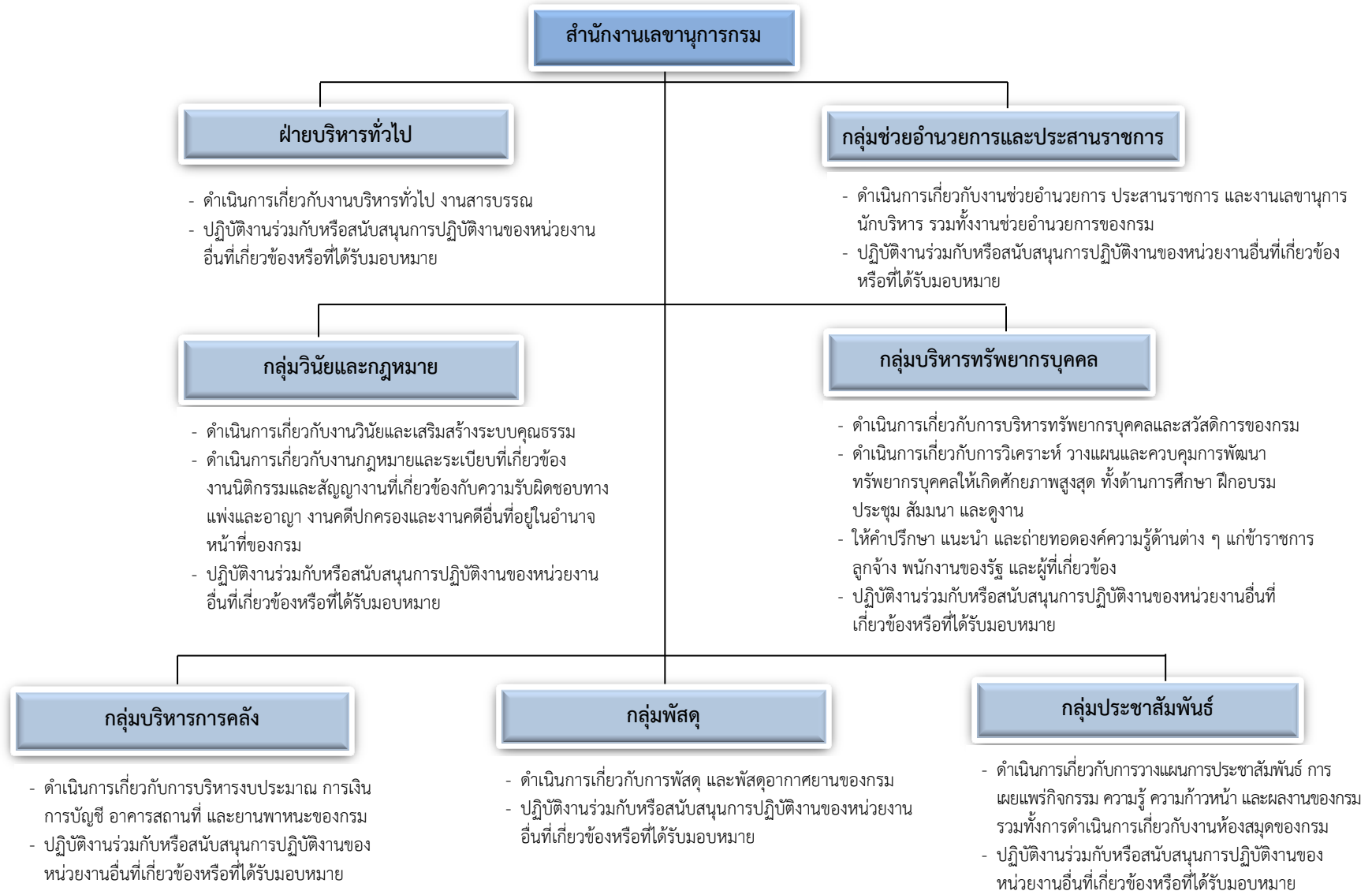
ข. ความสัมพันธ์ระดับองค์การ

(6) โครงสร้างและระบบการกำกับดูแลของส่วนราชการมีลักษณะอย่างไร

6.1) โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการกรม

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ กองปฏิบัติการฝนหลวง

กองปฏิบัติการฝนหลวง

ฝ่ายบริหารทั่วไป

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการ งานสารบรรณ บริหารงานทั่วไป บริหารงานบุคคล งบประมาณ การเงิน บัญชี พัสดุ อาคาร สถานที่ และยานพาหนะของหน่วยงาน
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบสภาพอากาศฝนหลวง

- เป็นศูนย์กลางบริหารจัดการสถานีตรวจสอบสภาพอากาศฝนหลวงในระดับพื้นที่ เพื่อสนับสนุนข้อมูลในการปฏิบัติการฝนหลวงและการพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง รวมทั้งการติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมและกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ และระบบการรายงานข้อมูลของอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ รวมทั้งงานซ่อมบำรุงและปรับแต่งอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ให้ได้มาตรฐาน
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มซ่อมบำรุงและบริการงานช่าง

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องบินโดยสารและเครื่องบินยนต์ต้นกำลัง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มวิชาการปฏิบัติการฝนหลวง

- ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ คาดหมายสถานการณ์สภาพอากาศ สถานการณ์การเพาะปลูก สถานการณ์น้ำฝน น้ำท่า น้ำเก็บกัก สถานการณ์ภัยธรรมชาติ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปีและแผนบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวมทั้งประเทศ
- ประสานงานการปฏิบัติการฝนหลวงกับหน่วยงานองค์กร เกษตรกร ผู้รับบริการหรือภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำและภัยธรรมชาติต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- เป็นศูนย์กลางปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือประชาชนในภาพรวมของประเทศ เพื่อสนับสนุนงานด้านนโยบายและการบริหารงานของกรมและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคเหนือ

ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลาง

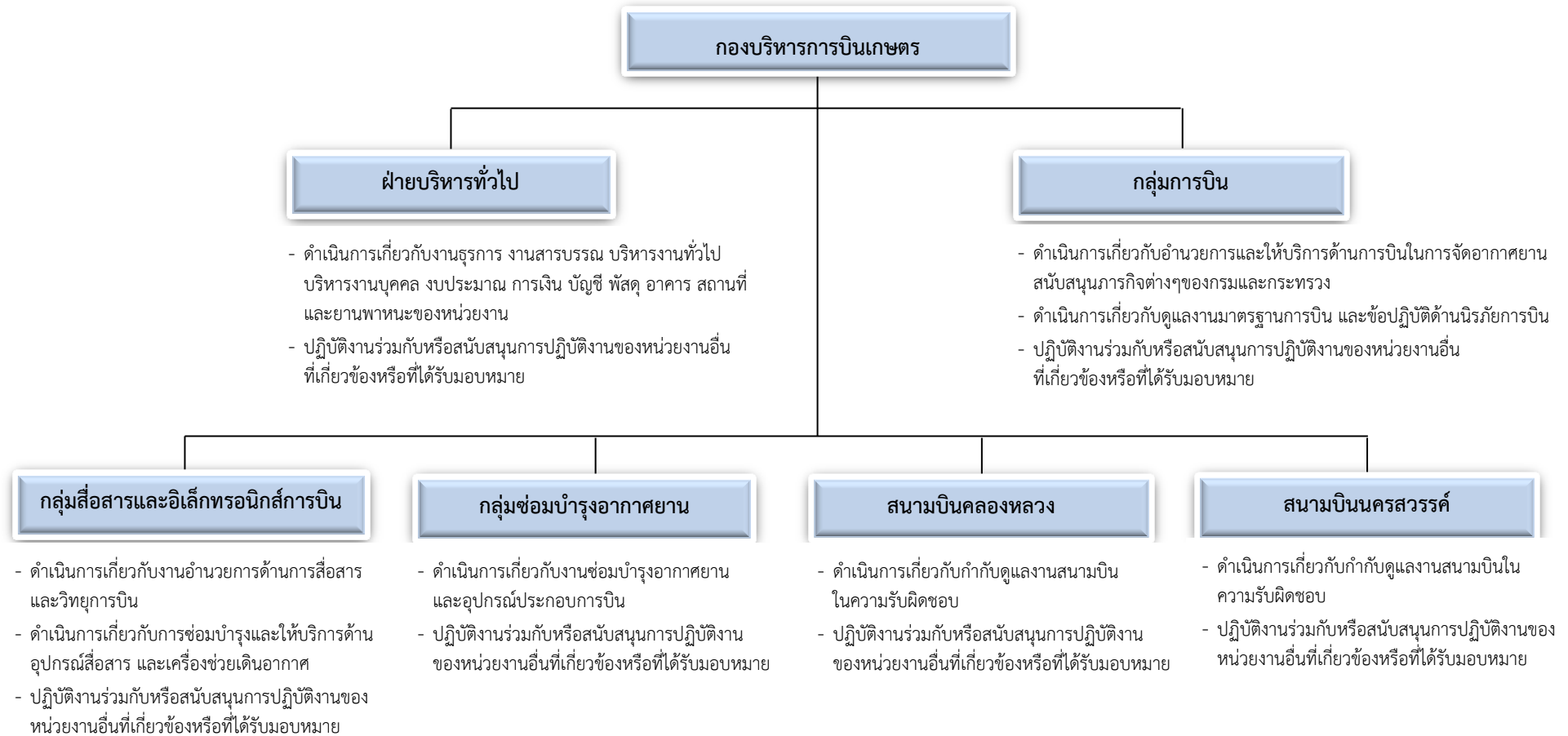
ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก

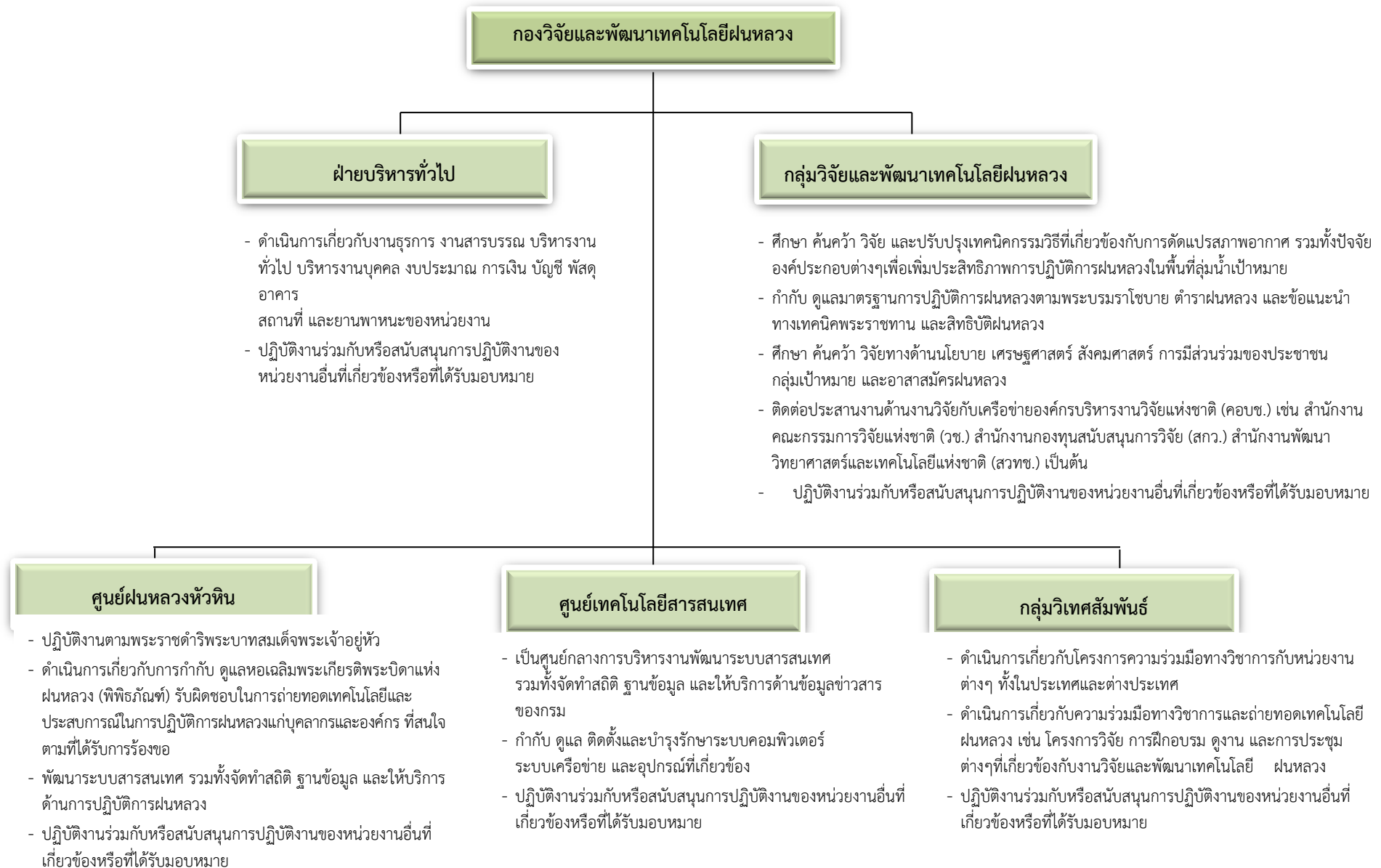
ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้

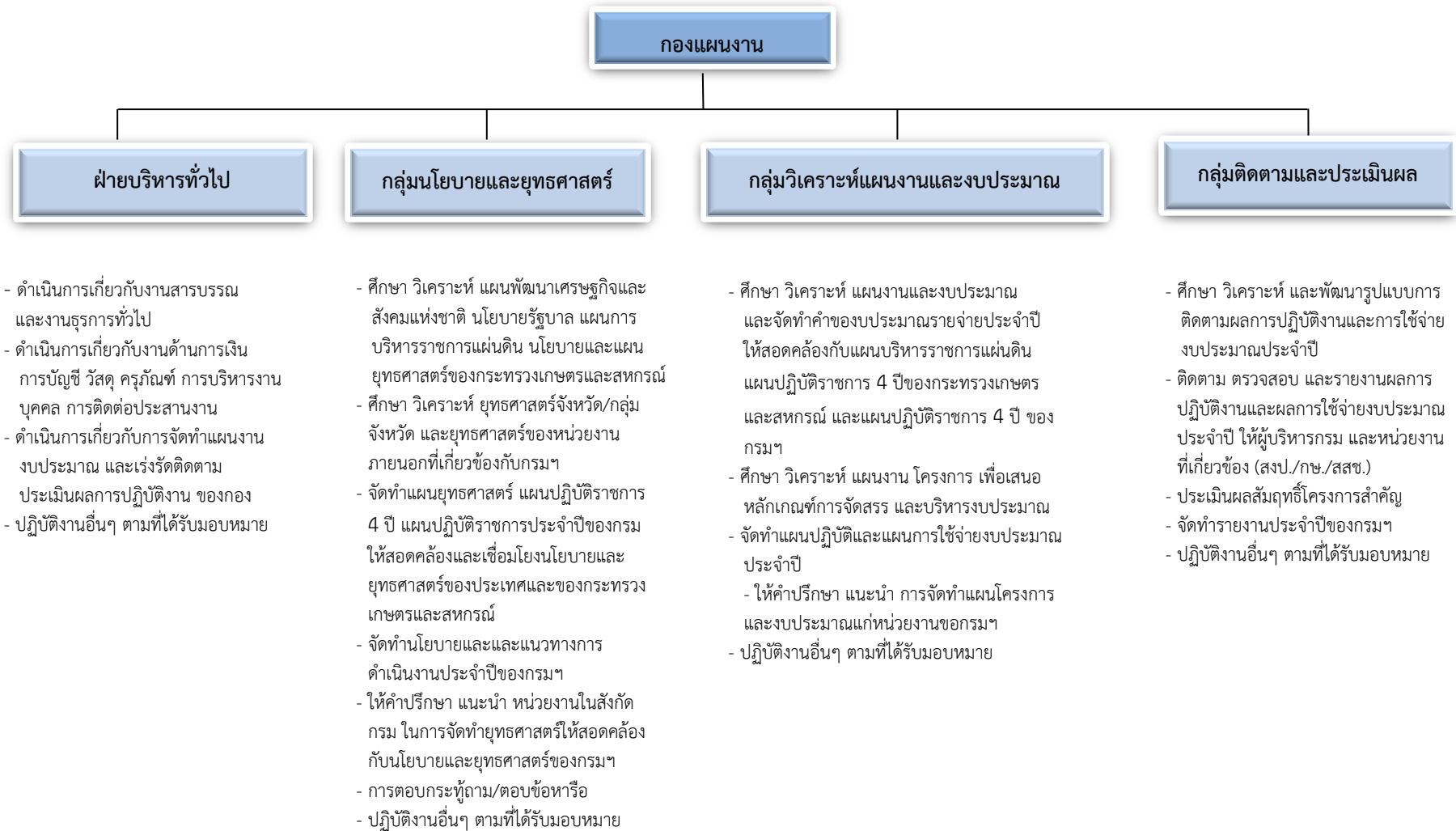
- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงเชิงบูรณาการ และประสานงานการปฏิบัติการฝนหลวงกับหน่วยงาน องค์กร เกษตรกร หรือภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง
- เป็นศูนย์กลางปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ รวมทั้งบรรเทาและแก้ไขภาวะภัยแล้ง และภัยพิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามแนวพระบรมราโชบาย และนโยบายรัฐบาล
- ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงและประยุกต์การใช้เทคนิค หรือเทคโนโลยีฝนหลวงให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ รวมทั้งความต้องการของผู้รับบริการในระดับพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ กองบริหารการบินเกษตร

แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง

6.2) ระบบการกำกับดูแลองค์กร และการรายงานผล

1) การบริหารและการมอบอำนาจ

กรมฝนหลวงและการบินเกษตรมีการบริหาร โดยหลักเกณฑ์การมอบอำนาจให้ข้าราชการ ปฏิบัติราชการแทน รักษาการแทน ปฏิบัติหน้าที่ รักษาการในตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน เช่น การมอบหมายอำนาจหน้าที่ การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทน การมอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การเงิน การคลัง การพัสดุ และการเดินทางไปราชการ

2) การกำกับดูแลตนเองที่ดี

- กำหนดนโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ประกอบด้วย 4 นโยบายหลัก คือ ด้านรัฐสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านองค์กร และด้านผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการกำหนดมาตรการ/โครงการรองรับในแต่ละด้าน

- จัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ 15 แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และจัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมประจำกรมฝนหลวงและการบินเกษตร โดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ 17 แห่งประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

3) การติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย

- การปฏิบัติงาน : การติดตามผลงานตามแผนงบประมาณประจำปี และแผนปฏิบัติงานประจำปี การติดตามผลการจัดซื้อจัดจ้างรายการวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และการติดตามผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ เสนอต่อผู้บริหารเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายงานหน่วยงานกลางตามระยะเวลาที่กำหนด

- การเบิกจ่ายงบประมาณ : การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรี และตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดยเสนอรายงานต่อผู้บริหารเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายงานหน่วยงานกลางตามระยะเวลาที่กำหนด

- การตรวจสอบภายใน : ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 โดยดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์ ประเมินผล การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- การควบคุมภายใน : ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 และระเบียบคณะกรรมการ

ตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 โดยดำเนินการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัดกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- การรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน : มีหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน และบริการฝนหลวง ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ ได้รับความคิดเห็น โทรศัพท์/โทรสาร จดหมาย สำนักนายกรัฐมนตรี (Web Portal 1111) ศูนย์ดำรงธรรม เป็นต้น

4) การรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานกลาง และหน่วยงานระดับกระทรวง

• สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและการสั่งการของนายกรัฐมนตรี : รายงานเป็นรายเดือน ภายในวันที่ 2 ของเดือนถัดไป

- ผลการดำเนินงานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : รายงานเป็นรายไตรมาส ภายในวันที่ 15 หลังสิ้นไตรมาส

- ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : รายงานเป็นรายไตรมาส ภายในวันที่ 5 หลังสิ้นไตรมาส

- **สำนักตรวจสอบภายใน และกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**
 - รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี การเงิน และด้านบัญชีบริหาร : รายงานทุก 6 เดือน ด้านบัญชี การเงิน รอบแรก ภายในวันที่ 15 พฤษภาคม รอบที่สองภายในวันที่ 15 ธันวาคม และด้านบัญชีบริหาร ภายในวันที่ 30 ตุลาคม
- **สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**
 - ผลการปฏิบัติงานตามแผนรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร : รายงานเป็นรายเดือน ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป
- **สำนักงบประมาณ**
 - ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ : รายงานเป็นรายเดือน ภายในวันที่ 7 ของเดือนถัดไป
- **สำนักงาน ก.พ.ร.**
 - ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ : รายงานเป็นรายไตรมาส ภายในวันที่ 30 หลังสิ้นไตรมาส
- **สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**
 - รายงานการควบคุมภายในประจำปี กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เฉพาะหนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปอ.1) : รายงานปีละ 1 ครั้ง ภายใน 90 วัน หลังสิ้นปีงบประมาณ
 - รายงาน ประจำเดือนจากระบบ GFMI : รายงานทุกเดือน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป
- **คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลราชการประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์**
 - ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ : รายงานเป็นรายไตรมาส ภายในวันที่ 15 หลังสิ้นไตรมาส
 - รายงานการควบคุมภายในประจำปี กรมฝนหลวงและการบินเกษตร : รายงานปีละ 1 ครั้ง ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน ของทุกปี
- **กรมบัญชีกลาง**
 - รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี การเงิน และด้านบัญชีบริหาร : รายงานทุก 6 เดือน ด้านบัญชี การเงิน รอบแรก ภายในวันที่ 15 พฤษภาคม รอบที่สองภายในวันที่ 15 ธันวาคม และด้านบัญชีบริหาร ภายในวันที่ 30 ตุลาคม

(7) ความต้องการและความคาดหวังที่สำคัญของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลผลิต/บริการ	กลุ่มผู้รับบริการ	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ/ ความคาดหวัง
1. ฝนหลวง	- เกษตรกรผู้ประสบ ภัยแล้ง	- ประชาชนทั่วไป - ผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier)	- ปริมาณน้ำเพื่อการเกษตร ที่เพียงพอ ตรงพื้นที่เป้าหมาย และตรงช่วงเวลาที่ต้องการ
	- องค์การเก็บกักน้ำ • กรมชลประทาน • การไฟฟ้าฝ่ายผลิต		- ปริมาณน้ำในเขื่อนที่ เพียงพอสำหรับการเกษตร และการอุปโภคบริโภค - ปริมาณน้ำในเขื่อนที่ เพียงพอสำหรับการผลิต พลังงาน (กระแสไฟฟ้า)
2. การตัดแปรสภาพ อากาศ	กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนทั่วไป - ชุมชนในท้องถิ่น	- จัดการ สร้างสมดุลของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม - บรรเทาภัยพิบัติจาก สถานการณ์ลูกเห็บ ไฟป่า หมอกควัน และน้ำเค็ม
3. การบินเกษตร สำหรับการสำรวจ และติดตามงานของ ผู้บริหาร	ผู้บริหารกระทรวงเกษตร และสหกรณ์	ผู้ส่งมอบวัตถุดิบ (Supplier)	การให้บริการด้านการบิน ที่เพียงพอ และทันเหตุการณ์ ตามความต้องการของภารกิจ

(8) ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการหรือส่งมอบงานต่อกัน

ส่วนราชการ/ องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานร่วมกัน	วิธีการสื่อสารระหว่างกัน
1. สถาบันการศึกษา	ร่วมวางแผน ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนา เทคโนโลยีฝนหลวง	เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือทางด้าน วิชาการ	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
2. กรมอุตุนิยมวิทยา	- สนับสนุนข้อมูลน้ำฝน และข้อมูลพยากรณ์อากาศ - แลกเปลี่ยนข้อมูลผล ตรวจอากาศจากเรดาร์	ส่งมอบข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันตามการร้องขอ	- ทางเอกสาร - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
3. กรมชลประทาน	สนับสนุนข้อมูลน้ำเขื่อน และน้ำท่า	ส่งมอบข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันตามการร้องขอ	- ทางเอกสาร - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
4. กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	สนับสนุนข้อมูล สารสนเทศทางการเกษตร และพื้นที่ประสบภัย	ส่งมอบข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันตามการร้องขอ	- ทางเอกสาร - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
5. กรมส่งเสริม การเกษตร	สนับสนุนข้อมูล สารสนเทศทางการเกษตร	ส่งมอบข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันตามการร้องขอ	- ทางเอกสาร - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
6. กองทัพอากาศ	- สนับสนุนอากาศยาน - การอนุญาตเข้าใช้ สนามบินและอาคารที่ทำการ	- เป็นไปตามแผนการ ปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี - เป็นไปตามระเบียบ วิธีการปฏิบัติ/กฎ/ ข้อบังคับของหน่วยงาน เจ้าของพื้นที่	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
7. กองทัพเรือ	การอนุญาตเข้าใช้ สนามบินและอาคารที่ทำการ	เป็นไปตามระเบียบ วิธีการปฏิบัติ/กฎ/ ข้อบังคับของหน่วยงาน เจ้าของพื้นที่	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา - การสื่อสารทาง อิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร

ส่วนราชการ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติร่วมกัน	ข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน	วิธีการสื่อสารระหว่างกัน
8. กองทัพบก	การอนุญาตเข้าใช้สนามบินและอาคารที่ทำการ	เป็นไปตามระเบียบวิธีการปฏิบัติ/กฎ/ข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา - การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
9. กรมการบินพลเรือน	การอนุญาตเข้าใช้ท่าอากาศยานและอาคารที่ทำการ	เป็นไปตามระเบียบวิธีการปฏิบัติ/กฎ/ข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา - การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
10. การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	สนับสนุนสารปนพลวง (น้ำแข็งแห้ง)	-	- ทางเอกสาร - การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร
11. อาสาสมัครปนพลวง (ประมาณ 1,000 คน)	- สนับสนุนข้อมูลทางเกษตรในพื้นที่ - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจปฏิบัติการปนพลวง	-	- ทางเอกสาร - ประชุม/สัมมนา/อบรม - การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ - โทรศัพท์ โทรสาร

2. สภาพการณ์เชิงยุทธศาสตร์

ให้อธิบายสภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน ความท้าทาย ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญและระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการของส่วนราชการ

ก. สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขัน

(9) สภาพแวดล้อมการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศ

หน่วยงานภาครัฐโดยทั่วไปจะถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินภารกิจเฉพาะด้าน ตามสภาพปัญหาของสังคมหรือตามแนวนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นจึงต้องมีการกิจที่แตกต่างกันและไม่ทับซ้อนกัน ดังนั้นการพิจารณาถึงสภาพการแข่งขันภายในและภายนอกประเทศของหน่วยงานภาครัฐ จึงไม่อาจกำหนดสภาพการแข่งขันที่ชัดเจนได้อย่างภาคเอกชน จำเป็นต้องปรับให้เข้ากับสภาพของภารกิจที่ใกล้เคียง ซึ่งอาจจะเรียกว่า “การเทียบเคียง” แทนการแข่งขันในภารกิจที่คล้ายคลึงกัน

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ มีส่วนราชการหลักที่เกี่ยวข้อง 3 หน่วยงาน ได้แก่

1. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการน้ำใต้ดิน
2. กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการน้ำบนดิน (ลุ่มน้ำ)
3. กรมฝนหลวงและการบินเขตร เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ

สำหรับคู่เทียบเคียงภายในประเทศ กรมฝนหลวงและการบินเขตร ได้เลือกส่วนราชการที่มาดำเนินการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากส่วนราชการที่มีลักษณะภารกิจในกลุ่มเดียวกัน และเป็นส่วนราชการในกลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต โดยในที่นี้ ได้แก่ กรมชลประทาน โดยประเด็นการแข่งขันที่จะนำมาพิจารณาเปรียบเทียบ คือ คะแนนตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 รอบ 12 เดือน (ผลการประเมินตนเอง)

สำหรับการแข่งขันภายนอกประเทศ กรมฝนหลวงและการบินเขตร มีเป้าหมายในขั้นแรกเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรชั้นนำในภูมิภาคอาเซียนด้านการดัดแปรสภาพอากาศและบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ ดังนั้น การกำหนดคู่เทียบเคียงภายนอกประเทศ จึงควรพิจารณาจากประเทศในภูมิภาคอาเซียนที่มีภารกิจการทำงานเทียบเคียงกับประเทศไทย ซึ่งในที่นี้ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยกำหนดการเปรียบเทียบใน 2 ประเด็น คือ 1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และ 2) การบรรเทาภัยพิบัติจากไฟป่าและหมอกควัน แต่ปัจจุบันกรมฝนหลวงฯ ยังไม่สามารถกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานใน 2 ประเด็นดังกล่าวได้ เนื่องจากขาดข้อมูลเชิงลึกของประเทศคู่เทียบเคียง

ประเภทการแข่งขัน	คู่เทียบเคียง/คู่เปรียบเทียบ	ประเด็นการแข่งขัน/การเทียบเคียง	ผลการดำเนินงานในปัจจุบันเมื่อเทียบเคียงกับคู่เทียบ
1. ภายในประเทศ	กรมชลประทาน	- ผลคะแนนตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ผลการประเมินตนเอง)	- กรมฝนหลวงฯ มีผลคะแนนเท่ากับ 3.8610 - กรมชลประทาน มีผลคะแนนเท่ากับ 3.9409
2. ภายนอกประเทศ	ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย	- การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - การบรรเทาภัยพิบัติจากไฟป่าและหมอกควัน	ยังไม่สามารถกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานได้

(10) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านการแข่งขัน

1. การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศ เช่น ภาวะโลกร้อน การเกิดภัยธรรมชาติ
2. การขยายตัวของธุรกิจสายการบินพาณิชย์ มีผลต่อการสรรหานักบินของหน่วยงาน
3. การเปิดประชาคมอาเซียน ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะ
4. นโยบายโซนนิ่งภาคการเกษตรของรัฐบาล
5. เทคโนโลยีทางการเกษตรที่เปลี่ยนแปลงไป

(11) แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

การแข่งขันภายในประเทศ จะเป็นการใช้ข้อมูลที่พิจารณาจากการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี โดยใช้แหล่งข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และดำเนินการจัดเก็บโดยติดต่อกับเจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมชลประทาน สำหรับการแข่งขันภายนอกประเทศ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร ยังไม่มีแหล่งข้อมูลสำคัญที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

ข. บริบทเชิงยุทธศาสตร์

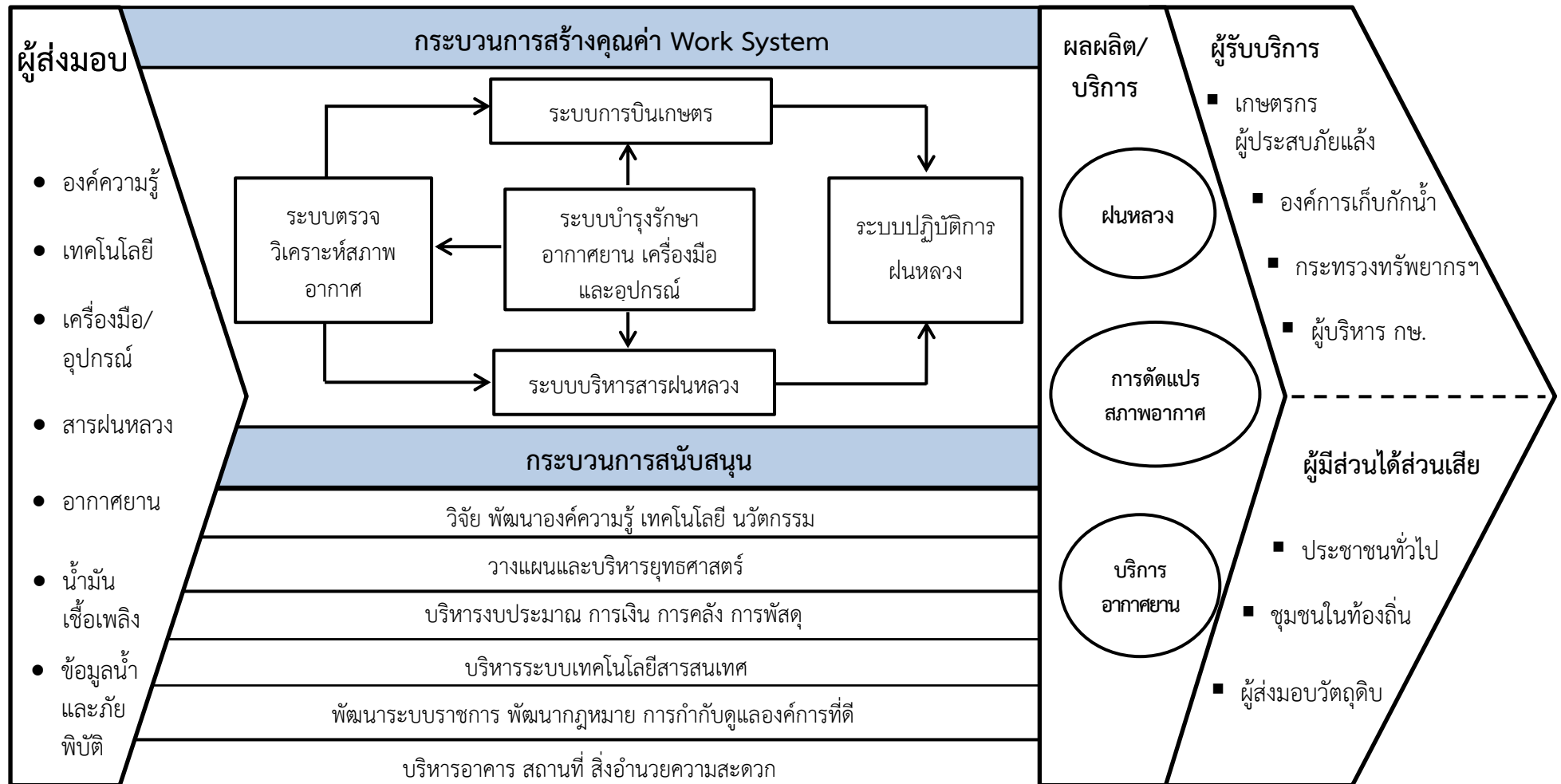
(12) ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์และความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์	สิ่งที่ท้าทาย
1. ด้านพันธกิจ	1. บริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เกิดฝนในปริมาณและการกระจายที่เหมาะสม • จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มอีก 2 ศูนย์ จากเดิม 5 ศูนย์ เป็น 7 ศูนย์ เพื่อให้การปฏิบัติการฝนหลวงมีความครอบคลุมและทั่วถึง • การปรับปรุงและบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ อากาศยาน ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานภายใต้งบประมาณที่จำกัด • การเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขพื้นที่ประสบภัยแล้งและภัยพิบัติ 2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝน • การเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัย โดยการสร้างมาตรฐานงานวิจัยฝนหลวง • จัดตั้งศูนย์ตัดแปรสภาพอากาศอาเซียน • การเพิ่มประสิทธิภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ 3. บริหารจัดการด้านการบิน • การยกระดับมาตรฐานการบินปฏิบัติการฝนหลวงให้มีความปลอดภัยและเป็นที่ยอมรับ • การบริหารจัดการอากาศยานให้เพียงพอ และพร้อมปฏิบัติในทุกภารกิจ
2. ด้านปฏิบัติการ	• การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร และการปฏิบัติงาน • การพัฒนาระบบการทำงานให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ • การตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ทั่วถึงและเป็นธรรม • ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปฏิบัติการฝนหลวงและการบินเกษตรอย่างทั่วถึง
3. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	• การบริหารจัดการภายในองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล • การตอบสนองต่อการร้องขอได้ครบทุกกลุ่มผู้รับบริการ • การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุล
4. ด้านบุคคล	• การวิเคราะห์และวางแผนกำลังคนให้เพียงพอและเหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และเพิ่มขีดสมรรถนะตามสายงาน และมีความรู้ ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลง • การเสริมสร้างความผาสุก และความพึงพอใจด้านคุณภาพชีวิตของบุคลากร • การสร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพให้กับบุคลากรในทุกระดับ

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ

(13) ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

การจัดการกระบวนการของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร พิจารณาจากหลักคิด SIPOC Model และ Value Chain แสดงดังภาพต่อไปนี้

แนวทางและวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

1. นำเทคนิค Balance Scorecard มาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำระบบการถ่ายทอดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายสู่ระดับสำนัก/กอง และระดับบุคคล
2. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล เช่น การจัดทำสมรรถนะประจำตำแหน่ง การบริหารผลการปฏิบัติราชการ การจัดทำแบบบรรยายลักษณะงาน (Job Description) จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาข้าราชการ
3. พัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูล เช่น พัฒนาเว็บไซต์ ระบบการสื่อสารภายในทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครือข่าย เป็นต้น
4. พัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจของผู้รับบริการ
5. พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
6. พัฒนาระบบบริหารความรู้และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ขององค์การผ่านกลไกต่างๆ
7. สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง
